

PRESIDENT
Nayan A. Shah

IMMEDIATE PAST PRESIDENT
Mayur Shah

VICE PRESIDENTS
Deepak Goradia
Boman Irani
Harish Patel
Nainesh Shah
Domnic Romell

ADDL. VICE PRESIDENT
Sukhraj Nahar

HON. SECRETARY
Bandish Ajmera

TREASURER
Mukesh Patel

SPECIAL PROJECTS
Parag Munot
Sandeep Raheja
Jayesh Shah
Sanjay Chhabria
Rasesh Kanakia

HON. JOINT SECRETARIES
Navin Makhija
Sandeep Runwal
Shailesh G. Puranik
Dhaval Ajmera
Pratik Patel

JOINT TREASURER
Nayan Bheda
Munish Doshi

CO-ORDINATORS
Sandeep Shah
Tejas Vyas
Shailesh Sanghvi
Pritam Chivukula

COMMITTEE MEMBERS
Jagdish Ahuja
Jitendra Jain
Deepak Gundecha

INVITEE MEMBERS
Praful Shah
Rajesh Prajapati
Sachin Mirani
Nikunj Sanghavi
Rajeev Jain
Shyamal Mody
Digant Parekh
Rushank Shah
Samyag Shah
Jayesh C. Shah
Sunny Bijlani
Sahil Parikh
Naman Shah
Suhail Khandwani
Ricardo Romell

PAST PRESIDENTS
Dharmesh Jain
Vyomesh Shah
Paras Gundecha
Pravin Doshi
Mohan Deshmukh
Mofatraj Munot
Rajnikant Ajmera
Late G. L. Raheja
Late Lalit Gandhi
Late Babubhai Majethia

CREDAI-MCHI UNITS
PRESIDENT, THANE
Ajay Ashar

PRESIDENT, KALYAN-DOMBIVLI
Ravi Patil

PRESIDENT, MIRA VIRAR CITY
Ashit Shah

PRESIDENT, RAIGAD
Ateeque Khot

PRESIDENT, NAVI MUMBAI
Prakash Baviskar

Ref. No. MCHI/PRES/१८-१९ /१९५

दि. ०७.३.२०१९

प्रति,
मा. जिल्हाधिकारी
मुंबई उपनगर जिल्हा
जिल्हाधिकारी कार्यालय
बांद्रा, मुंबई

लिपिक ३/११/१९
जिल्हाधिकारी
मुंबई उपनगर जिल्हा

विषय: महसूल विभागाच्या मालकीच्या छोट्या, स्वतंत्ररीत्या बांधकामास अयोग्य असलेल्या, चिंचोळ्या आकाराच्या, उपयुक्त आकार नसलेल्या (Shape), सुलभ पोहोच मार्ग नसलेल्या व लँड लॉकड स्वरूपातील भूखंडांच्या वितरणासाठी धोरण विहित करण्या बाबत.

महोदय,

१) राज्यामध्ये अनेक ठिकाणी छोट्या क्षेत्राच्या, अन्यथा अकृषिक प्रयोजनाकरीता उपयुक्त आकार (Shape) नसलेल्या, स्वतंत्ररीत्या ईमारती बांधकामास अयोग्य, सुलभ पोहोच मार्ग नसलेल्या, अरुंद अथवा चिंचोळ्या स्वरूपाच्या तसेच लँड लॉकड स्वरूपाच्या शासकीय जमिनी स्थित आहेत. अशा जमिनी स्वतंत्ररीत्या बांधकामयोग्य नसल्याने त्या अनुज्ञेय अकृषिक प्रयोजनासाठी स्वतंत्रपणे निर्गत करता येत नाहीत. परिणामी अशा जमिनी विनावापर पडून राहतात किंवा त्यावर अतिक्रमणे होतात.

२) जमिन ही मर्यादित प्रमाणात उपलब्ध असणारी साधन संपत्ती आहे. मौल्यवान अशा शासकीय जमिनी अनुज्ञेय प्रयोजनासाठी वापरात न आणल्याने महत्वपूर्ण नैसर्गिक साधन संपत्ती उत्पादक कामासाठीच्या (Productive Purpose) वापरापासून वंचित राहते व परिणामी त्यामुळे प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्षरीत्या शासनाच्या महसूलाची हानी होते.

३) अशा जमिनी अनुज्ञेय प्रयोजनासाठी लगतच्या धारकांना वितरीत केल्यास अन्यथा विनावापर पडून राहणा-या जमिनीची निर्गती झाल्याने अशा प्रदानातून शासनास थेटपणे महसूल तर मिळतोच परंतु अशा जमिनी विकसनाअंती सुयोग्यरीत्या वापरात आणल्या गेल्याने वस्तू व सेवा कर व अनुषंगिक अधिमूल्ये / शुल्क, विविध स्थानिक प्राधिकरणांना अशा जमिनीच्या विकासापोटी मिळणारी विविध अधिमूल्याची रक्कम ईत्यादी बाबींमुळे शासनास / निमशासकीय आस्थापनांना भरीव स्वरूपात मिळणारा महसूलही दुर्लक्षित करण्याजोगा नाही. त्याहीपुढे जाऊन अशा अन्यथा विनावापर पडून राहणा-या मिळकतींचा अनुज्ञेय प्रयोजनासाठी वापर झाल्याने अशा मिळकतींच्या विकासांमुळे निर्माण होणा-या रोजगार संधी, विकासांमुळे एकूणच अर्थव्यवस्थेत होणारी सकारात्मक हालचाल, अशा जमिनींच्या विकासांअंती होणा-या सुयोग्य वापरामुळे निर्माण होणा-या निवासाच्या / व्यवसायाच्या सुविधा ईत्यादी महत्वपूर्ण बाबीदेखील दुर्लक्षित करण्याजोग्या नाहीत.

४) वरील वस्तुस्थिती विचारात घेऊनच शासनाच्या विविध विभागांनी, प्राधिकरणांनी, महामंडळांनी अशा शासकीय जमिनी विविध प्रयोजनांकरिता प्रदान करण्याबाबतच्या तरतूदी त्या-त्या विभागांच्या / प्राधिकरणांच्या / महामंडळांच्या योजनांमध्ये / धोरणांमध्ये केल्या आहेत. या संदर्भात खालील उदाहरणे महत्वपूर्ण आहेत-

४.१ राज्याच्या आर्थिक विकासाला चालना देण्याच्या हेतूने, उत्तम दर्जाच्या कार्यक्षम व शश्वत नागरी वसाहतींच्या निर्मितीला चालना देण्याच्या हेतूने, सार्वजनिक-खाजगी भागीदारीच्या तत्वावर नगर विकास होऊन शासनावरील आर्थिक भार कमी करण्याच्या हेतूने व नागरी विकासासाठी खाजगी क्षेत्र व सार्वजनिक क्षेत्र यांच्या क्षमतेची बांधणी करून अशी क्षमता वाढविण्याच्या हेतूने शासनाच्या नगर विकास विभागाने प्रथम विशेष नगर वसाहत योजना हे धोरण आणले. कालांतराने अशा विशेष नगर वसाहत प्रकल्पासाठी आवश्यक असणा-या किमान क्षेत्राच्या सलग उपलब्धतेमध्ये येणा-या व्यावहारीक अडचणी विचारात घेऊन शासनाने एकात्मिक नगर वसाहत प्रकल्पाची संकल्पना पुढे आणली. विशेष नगर वसाहत प्रकल्प तसेच एकात्मिक नगर वसाहत प्रकल्प या दोनही योजनांमध्ये अशी तरतूद करण्यात आली आहे की, अशा प्रकल्पामध्ये समाविष्ट असलेल्या प्रकल्प प्रवर्तकाच्या क्षेत्राच्या आतमध्ये समाविष्ट असलेल्या शासकीय जमिनी अशा प्रकल्प प्रवर्तकास अशा प्रकल्पाच्या एकात्मिक विकासासाठी महसूल विभागाने उपलब्ध करून द्याव्यात. त्यासाठी अशा प्रकल्पाच्या एकूण क्षेत्राच्या कमाल १० टक्के ईतकी शासकीय जमिन देण्याची तरतूद सदर धोरणात करण्यात आली आहे. नगर विकास विभागाची विशेष नगर वसाहत प्रकल्पासंदर्भातील अधिसूचना क्रमांक टीपीएस-१८१६/प्र.क्र.३६८/१५/२०(४)/नवि-१३ दिनांक २६ डिसेंबर २०१६ रोजी प्रसिद्ध करण्यात आली असून त्या अधिसूचनेच्या परीशिष्ट-ब मध्ये परिच्छेद क्रमांक १३.२ मध्ये सदर तरतूद अंतर्भूत आहे. तसेच समान आशयाची तरतूद नगर विकास विभागाने एकात्मिक नगर वसाहत प्रकल्पासाठीही केली असून त्याबाबतची अधिसूचना क्रमांक टीपीएस-१८१८/१३४९/प्र.क्र.२२९/१८/२०(४)/नवि-१३ दिनांक २० नोव्हेंबर २०१८ रोजी प्रसिद्ध करण्यात आली असून त्या अधिसूचनेलगतच्या परीशिष्ट-ब मध्ये देखील परिच्छेद क्रमांक १३.२ मध्ये सदर तरतूद अंतर्भूत करण्यात आली आहे. सुलभ संदर्भासाठी या दोनही अधिसूचनांच्या प्रती या लगत समाविष्ट केल्या आहेत.

४.२ राज्य शासनाच्या उद्योग विभागाने देखील विशेष नागरी वसाहत धोरणाच्या धर्तीवर एकात्मिक औद्योगिक क्षेत्र विकसित करण्याचा निर्णय घेतला. उद्योग विभागाने एकात्मिक औद्योगिक क्षेत्र विकसित करताना विकासकांना सोयी सवलती देण्याबाबतचे धोरण शासन निर्णय क्रमांक आयडीसी २०१८/प्र.क्र.१३०/उद्योग-१४ दिनांक १५ फेब्रुवारी २०१८ अन्वये जाहीर केले. या धोरणामध्येही एकात्मिक औद्योगिक क्षेत्र स्थापन करताना संपादित क्षेत्राच्या सलगतेसाठी विकासकास सरकारी क्षेत्राची आवश्यकता असल्यास व सदर सरकारी क्षेत्र निर्बाधरीत्या वाटपास उपलब्ध असल्यास सदर क्षेत्र महसूल विभागाच्या प्रचलित धोरणानुसार महसूल विभाग

महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाकडे वर्ग करेल व असे क्षेत्र महामंडळ बाजारमुल्याच्या दरानुसार विकासकास एकात्मिक औद्योगिक क्षेत्राकरीता वाटप करण्याची कार्यवाही करेल अशी तरतूद सदर शासन निर्णयाच्या परिच्छेद क्रमांक 4 मध्ये करण्यात आली आहे. सुलभ संदर्भासाठी सदर शासन निर्णयाची प्रत सोबत जोडण्यात आली आहे.

४.३ वरील धर्तीवरच शहर व औद्योगिक विकास महामंडळ (CIDCO) यांनी नवि मुंबई जमिनीचे वितरण (सुधारणा) नियमावली, 2008 क्रमांक सिडको/ईस्टेट/2008/6558 दिनांक 5 नोव्हेंबर 2008 रोजी प्रसिद्ध केली असून त्यातील नियम क्रमांक 4 च्या परंतुकामध्येही अशी तरतूद करण्यात आली आहे की, उपयुक्त आकार (Shape) नसलेल्या, स्वतंत्ररीत्या ईमारती बांधकामास अयोग्य, सुलभ पोहोच मार्ग नसलेल्या, अरुंद अथवा चिंचोळ्या स्वरूपाच्या तसेच लँड लॉकड स्वरूपाचे भूखंड लागतच्या अनुज्ञाप्ती धारकास तो करीत असलेल्या वापरासाठी व तेव्हाचे चटई क्षेत्र अनुज्ञेय करून वाटप करता येतील. सदर नियमावलीची प्रतही यासोबत सुलभ संदर्भासाठी जोडण्यात येत आहे.

४.४ महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाच्या क्षेत्रांतर्गत उपयुक्त आकार (Shape) नसलेल्या, स्वतंत्ररीत्या ईमारती बांधकामास अयोग्य, सुलभ पोहोच मार्ग नसलेल्या, अरुंद अथवा चिंचोळ्या स्वरूपाच्या तसेच लँड लॉकड स्वरूपातील भूखंड लागतच्या भाडेपट्टेधारकास भाडेपट्ट्याने देण्याचे धोरण महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाकडूनही राबविले जात आहे. उदाहरणादाखल अशा धोरणांतर्गत लातूर येथील औद्योगिक क्षेत्रामध्ये ईलेक्ट्रिक कॉरीडॉर खालील 5 मीटर रुंदीचे एकूण 527.50 चौ.मी. क्षेत्र वाटप करण्यात आले असल्याबाबतच्या मंजूर टिप्पणीची व वाटप आदेशाची प्रत सोबत सादर करण्यात येत आहे.

४.५ महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्र विकास प्राधिकरणाच्या क्षेत्रामधील फुटकळ भूखंड (Tit-Bit Plot) वाटपासाठी गृहनिर्माण विभागाने स्वतंत्र धोरण तयार केले असून ते शासन निर्णय क्रमांक वाटप-2017/प्र.क्र.65/गृनिभू दिनांक 23 मे 2018 अन्वये जाहीर करण्यात आले आहे. म्हाडाच्या मंजूर अभिन्यासातील भूखंडाचे क्षेत्र 4000 चौ.मी असल्यास अशा भूखंडालगतचे फुटकळ भूखंड अशा मूळ भूखंड धारकास करण्याचे अधिकार प्राधिकरणास राहतील ही बाब सदर शासन निर्णयात स्पष्ट करण्यात आली आहे. सुलभ संदर्भासाठी सदर शासन निर्णयाची प्रत सोबत सादर करण्यात येत आहे.

४.६ म्हाडाच्या विविध बहुमजली ईमारतींच्या व ईतर वसाहतीमधील सहकारी गृहनिर्माण संस्थांना पुनर्बांधणीसाठी उर्वरीत चटईक्षेत्र व अन्य फुटकळ भूखंड वाटपाच्या धोरणामध्ये सुधारणा करण्याबाबत म्हाडा प्राधिकरणाने ठराव क्रमांक 6422 हा ठराव दिनांक 7 ऑगस्ट 2009 रोजी पारीत केला असून त्यांतर्गत विकसनक्षम व अविकसनक्षम भूखंड यांची व्याख्या करण्यात आली आहे. त्यानुसार ज्या जमिनीवर एकूण क्षेत्रफळाच्या 33 टक्क्यापेक्षा कमी जोते क्षेत्रफळ (प्लिंथ)

अनुज्ञेय होत असेल अशा जमिनींना अविकसनक्षम भूखंड संबोधण्यात यावे अशी तरतूद करण्यात आली आहे. सुलभ संदर्भासाठी या ठरावाची प्रत सोबत जोडण्यात आली आहे.

४.७ बृहन्मुंबई महापालिकेने मालमत्ता योजनेतील भूभागाच्या क्षेत्रामध्ये लगतच्या सेवा मार्गिकेचे क्षेत्र विलीनीकरण करून मक्तेदारास विलीनीकरण क्षेत्राचा चटईक्षेत्र निर्देशांकामध्ये फायदा देण्याबाबतचे धोरण सुधार समितीच्या विषय क्रमांक 11 अन्वये माहे सप्टेंबर 2013 मध्ये निश्चित केले असून सेवा मार्गिकेच्या फक्त अर्ध रुंदीचेच क्षेत्र मक्तेदाराच्या भूभागात विलीनीकरण करण्याची व मागणी केल्यास लगतच्या विरुद्ध दिशेच्या मक्तेदाराच्या भूभागात उर्वरित अर्धे सेवा मार्गिकेचे विलीनीकरण करून देण्यात येईल व जर लगतच्या विरुद्ध दिशेच्या मक्तेदारास सदर क्षेत्र विलीनीकरण करून घेण्यास रुची नसल्यास सेवा मार्गिकेचे संपूर्ण क्षेत्र प्रथम मागणी करणा-या मक्तेदारास विलीनीकरण करून देण्यात येईल अशी तरतूद केली आहे. या ठरावाची प्रतही सुलभ संदर्भाकरीता सोबत जोडली आहे.

४.८ बृहन्मुंबईच्या सन 2034 पर्यंतसाठीच्या मंजूर विकास आराखड्यात समूह विकासाच्या (क्लस्टर डेव्हलपमेंट) संकल्पनेस चालना देण्यात आली आहे. या संदर्भात विकास नियंत्रण नियमावलीतील नियमावली क्रमांक 33 (9) मध्ये (1.2 (iii) (बी) अशी तरतूद करण्यात आली आहे की, समूह विकास योजनेमध्ये अंतर्भूत होणारी शासनाच्या / निमशासकीय संस्थेच्या / म्हाडाच्या / बृहन्मुंबई महापालिकेच्या मालकीच्या जमिनीचे प्रदान समूह विकास योजनेच्या कार्यान्वयनासाठी करण्यात येईल. असे क्षेत्र बांधिव असले किंवा मोकळे असले व ते भाडेपट्ट्याने अथवा भोगवटादार वर्ग-2 सत्ताप्रकाराने धारण केले असले तरीही ते प्रदानासाठी पात्र राहिल. ही संकल्पना याच विकास नियंत्रण नियमावलीतील विनियम क्रमांक 33 (9) (2) मध्ये लँड पूलिंग फॉर क्लस्टर डेव्हलपमेंट स्कीम या अंतर्गत अधिक स्पष्ट करण्यात आली आहे. सुलभ संदर्भासाठी सदर विनियमाची प्रत सोबत जोडण्यात आली आहे.

४.९ बृहन्मुंबई महापालिकेच्या विकास नियंत्रण नियमावलीतील विनियम क्रमांक 33 (10) मधील परिच्छेद क्रमांक 1.11 मध्ये देखील झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेअंतर्गत शासनाच्या / महापालिकेच्या / म्हाडाच्या मालकीची जमिन उपलब्ध करून देण्याची तरतूद करण्यात आली आहे. सुलभ संदर्भासाठी या विनियमाची प्रतही सोबत जोडण्यात आली आहे.

५) वरील उदाहरणांवरून असे निदर्शनास येते की, शासनाच्या / महापालिकेच्या / म्हाडाच्या मालकीच्या जमिनीचे छोट्या क्षेत्राचे, अन्यथा अकृषिक प्रयोजनाकरीता उपयुक्त आकार (Shape) नसलेले, स्वतंत्ररीत्या ईमारती बांधकामास अयोग्य, सुलभ पोहोच मार्ग नसलेले, अरुंद अथवा चिंचोळ्या स्वरूपाचे तसेच लँड लॉकड स्वरूपाचे भूखंड लगतच्या धारकांना निर्गत / वाटप करण्यासाठी म्हाडा, सिडको, बृहन्मुंबई महापालिका, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, शासनाचा नगर विकास

विभाग व उद्योग विभाग या सर्वांनी त्यांचे धोरणामध्ये / योजनांमध्ये / विकास नियंत्रण नियमावलीमध्ये सुयोग्य तरतूदी अंतर्भूत केल्या आहेत.

६) राज्य शासनाच्या महसूल विभागाने देखील महाराष्ट्र जमिन महसूल (सरकारी जमिनींचे वितरण) नियम, 1971 मध्ये नियम क्रमांक 37अ हा नविन नियम अंतर्भूत करून दोन भूखंडांमधील सफाई गल्ली किंवा काँझर्वन्सी लेन या स्वरूपातील जमिनींचे लागतच्या धारकास वितरण करणे शक्य व्हावे यासाठी आवश्यक ती तरतूद केली आहे. तथापी, सदर तरतूद ही केवळ सफाई गल्ली किंवा काँझर्वन्सी लेन या स्वरूपात स्थित असलेल्या भूखंडांच्या निर्गती / वाटपासाठी असून सफाई गल्ली किंवा काँझर्वन्सी लेन या स्वरूपात स्थित नसलेल्या भूखंडांच्या निर्गतीसाठी / वाटपासाठी उक्त नियमाच्या नियम क्रमांक 37 मध्ये विविक्षितरीत्या तरतूद असूनही त्या संदर्भातील धोरण शासनाच्या महसूल विभागाने विहित केलेले नाही.

७) परिच्छेद क्रमांक 1 मधील विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर असे धोरण राज्य शासनाच्या महसूल विभागाकडून विहित होणे गरजेचे आहे. अन्यथा अशा धोरणाच्या अभावी अशा रीतीने छोट्या क्षेत्राच्या, अन्यथा अकृषिक प्रयोजनाकरीता उपयुक्त आकार (Shape) नसलेल्या, स्वतंत्ररीत्या ईमारती बांधकामास अयोग्य, सुलभ पोहोच मार्ग नसलेल्या, अरुंद अथवा चिंचोळ्या स्वरूपाच्या तसेच लँड लॉकड स्वरूपाच्या भूखंडांच्या मागणीचे प्रस्ताव प्रत्येक वेळी शासनस्तरावर सादर केले जातात व त्यामध्ये कालापव्यय होतो. राज्य शासनाच्या व्यवसाय सुकरता धोरणास अधिक चालना देण्याच्या हेतूने तसेच अशा भूखंडांचा पर्याप्त वापर होऊन आर्थिक विकासास चालना मिळण्यासाठी, नागरी विकासाच्या प्रक्रियेमध्ये अधिक सुलभता व गती येण्यासाठी असे धोरण शासनाच्या महसूल विभागाने तयार करून त्याबाबतचे निर्गतीचे / वाटपाचे अधिकार संबंधित जिल्हाच्या जिल्हाधिका-यांना अथवा यथास्थिती विभागीय आयुक्तांना देण्यात आल्यास त्यामुळे अशा भूखंडांच्या सभोवतालच्या जमिनींच्या विकासास चालना मिळून आर्थिक विकास, राज्याच्या उत्पन्नात भर, सुयोग्य नागरी विकास ही सर्व उद्दिष्टे साध्य होतील.

८) वर नमूद केलेल्या पार्श्वभूमीवर सदर धोरण विहित करण्यासाठी खालीलप्रमाणे सादर करण्यात येते-

- ८.१ अशा रीतीने वाटप करावयाच्या भूखंडांचे क्षेत्र हे लागतच्या धारकाच्या भूखंडांच्या एकूण क्षेत्राच्या 10 टक्क्यापेक्षा अधिक असू नये.
- ८.२ अशा रीतीने स्थित असलेल्या शासकीय भूखंडांचा विकास हा लागतच्या / सभोवतालच्या भूखंडांप्रमाणेच विकास योजनेत अनुज्ञेय असावा.
- ८.३ अविकसनक्षम भूखंडांच्या व्याख्येसाठी ज्या जमिनीवर एकूण क्षेत्रफळाच्या 33 टक्क्यापेक्षा कमी जोते क्षेत्रफळ (प्लिंथ) अनुज्ञेय होत असेल अशा जमिनींना अविकसनक्षम भूखंड संबोधण्यात यावे.

- ८.४ अशा भूखंडांच्या वाटपामुळे / निर्गतीमुळे सभोवतालच्या भूखंडास सलगता प्राप्त होत असावी.
- ८.५ अशा भूखंडांच्या लगत एकाच व्यक्तीची / आस्थापनेची जमिन असल्यास अशा धारकास भूखंडांचे प्रदान करण्यात यावे. तथापी, असे लगतचे क्षेत्र एकापेक्षा अधिक व्यक्तींनी आस्थापनांनी धारण केले असल्यास अशावेळी अशा भूखंडांचे प्रदान सर्व संबंधितांना त्यांनी धारण केलेल्या क्षेत्राच्या प्रमाणात प्रमाणशीर पद्धतीने करण्याचा विकल्प उपलब्ध करून देण्यात यावा व असा विकल्प न स्वीकारणा-या व्यक्ती / आस्थापनांच्या हिश्यास येऊ शकणारे प्रमाणशीर क्षेत्र अन्य ईच्छुक व्यक्ती / आस्थापनांमध्ये वाटपासाठी उपलब्ध करून देण्यात यावे.
- ८.६ असे भूखंड हे लगतच्या भूखंडधारकाने ज्या सत्ताप्रकाराने धारण केले आहेत त्याच सत्ता प्रकारावर प्रदान करण्यात यावेत जेणेकरून अशा भूखंडांचे एकत्रीकरण अनुज्ञेय असेल व एकत्रीकरणाच्या अभावी अशा भूखंडांचा एकत्रीत विकास रोखला जाणार नाही.
- ८.७ असे भूखंड प्रदान करताना वार्षिक बाजार मूल्यदर तक्त्यातील दरानुसार व त्याखालील मार्गदर्शक सूचनांनुसार पूर्ण किंमत वसूल करण्यात यावी.
- ८.८ अशा भूखंडांचे प्रदान करण्याचे अधिकार जिल्हाधिकारी अथवा यथास्थिती विभागीय आयुक्तांना देण्यात यावेत.
- ८.९ अशा रीतीने भूखंड वाटपासाठी महाराष्ट्र जमिन महसूल (सरकारी जमिनींचे वितरण) नियम, 1971 च्या नियम क्रमांक 50 ची बाधा येणार नाही.

आपला विश्वासू,
क्रिडाई एमसीएचआय

Nayan A. Shah
President

Bandish Ajmera
Hon. Secretary

Sanjiv Chaudhary MRICS
Chief Operating Officer